

Møde i Grønt Råd

Den 7. oktober 2020
Kl. 13.30 – 16.00 – VIRTUELT I TEAMS

Deltagere: Jesper Arnth Jensen, Jan Pedersen, Hans Peter Due, Jan Porsgaard, Søren Rask Jessen, Preben Friis-Hauge, Klaus Fries, Hanne Voetmann, Per Mikkelsen, Morten Vinding, Lisbeth Linding, Lasse Frøkjær, Karin Gustausen, Niels Christiansen, Anders Jørgensen, Lene B. Frandsen

Suppleanter:

Afbud fra: Bjarne Jøker Eg, Jan Porsgaard, Laurids Bjerre, Merete Vigen Hansen, Peter Nielsen

Dagsorden	Referat
<p>1. Velkomst og orientering ved formanden</p> <p>Nyt medlem fra Sydvestjysk Landboforening</p> <p>Envina konference 10. september 2020</p> <p>Naturstafetten</p>	<p>Preben foreslog at der indføres et fast punkt hver gang der hedder 'Godkendelse af referat fra sidst'. Det var der opbakning til.</p> <p>Preben bød velkommen til Jesper Arnth fra Sydvestjysk Landboforening som overtager pladsen i rådet fra Thomas Høj.</p> <p>Preben bød også velkommen til Sekretariatets elev som er med på en lytter ved dagens møde.</p> <p>Til Envina konferencen i september blev Varde Kommunes indsats med Naturpolitikken nævnt. Varde blev fremhævet som et eksempel på en kommune med en god naturpolitik og det blev oplyst, at 33 ud af 98 kommuner har en naturpolitik. Konferencen bød blandt andet på indlæg om naturkapitalindeks, rødlistearter og naturkommuner. Nævnt blev også DN's projekt om Giffrie Haver.</p> <p>Preben foreslog, at Grønt Råd på næste møde får en gennemgang af projektet med henblik på en drøftelse af rådets holdning til emnet.</p> <p>I forhold til Naturstaffen orienterede Preben om, at mange af arrangementerne under Naturstafetten blev ramt af Corona. Naturstafetten blev ændret til "Sommer i Vores Natur", hvor der blev afholdt en række mindre arrangementer i området, som kunne overholde gældende regler. Så der blev blandt andet igangsat afholdelse af en lang række formidlingsture i naturparken og afholdt friluftkoncerter i naturen ved Fyret i Blåvand, ved Filsø og Kærgård Klitplantage.</p> <p>Lasse Frøkjær nævnte, at Varde Kommune også bidragede med arrangementer syd for Blåvand Fyr.</p> <p>Preben oplyste, at Fiskeri LAG Vestjylland har givet 350.000 kr. til et projekt om mere formidling og faciliteter centreret omkring kammerslusen.</p> <p>Referatet fra sidst blev i øvrigt godkendt.</p>
<p>2. Status Holme Å v. Jan Pedersen</p>	<p>Klaus Frie orienterede da Jan havde ferie: Projektet er sendt i tre forskellige udbud: Broer, selve gravearbejdet ved Holme Å og Sandfang. Udbuddet med gravearbejdet blev vundet af Nr. Nebel Entreprenørforretning. Anlægsfasen er startet og man går nu i gang med at kigge på broerne – det kan formentlig klares hen over efterår/vinter.</p>

	<p>Den overordnede tidsplan for projektet er følgende: Udskiftning af broer – Oktober - december 2020 Etablering af sandfang – November 2020 – februar 2021 Genopretning Holme Å – Juni – November 2021 Lukning af Kanal - 2022 Rydning og Hegning i ådalen - 2022/23</p> <p>Hanne Voetmann spurgte til friluftaktiviteter langs åen.</p> <p>Klaus orienterede om, at der var planlagt et opstartsmøde om den rekreative brug af Holme Å på Hodde Kro i den første uge af 2. hjemsendelse. Mødet måtte udskydes til vi igen kan holde større møder – der er ikke fastlagt en ny dato.</p> <p>Forhåbentlig bliver det lettere at finde finansiering til den rekreative del af projektet end det har været til anlægsdelen.</p>
<p>3. Status på vandområdeplanerne v. Jan Pedersen</p>	<p>Klaus gav status på vandområdeplanerne da Jan havde ferie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varde Kommune har fået tilsagn til realisering af indsatser i 33 vandområder • Tilsagn på i alt 30 mio. kr. • Tilsagnene svarer til 80% af de lovbestemte indsatser. • Der udestår ansøgninger til realisering af ca. 7 vandområder (ca. 8 mio. kr.) <p>Landsgennemsnittet på de lovbestemte indsatser er omkring 30%, så Varde Kommune er godt med.</p> <p>Når de nye ansøgninger er sendt ind, er vi tæt på at nå 100% af den lovbestemte indsats for Varde Kommune.</p> <p>Den nye vandplan træder i kraft i 2021.</p> <p>Miljøministeriet har indskærpet overfor kommunerne, at indsatserne skal laves da man kan se, at det ikke går hurtigt nok. Udvalget for Plan og Teknik beslutter på næste møde hvilke indsatser der skal arbejdes med frem til 2027.</p> <p>Grønt Råd får en status på næste møde.</p> <p>Klaus viste et billede af vandprøver fra et okkerbassin ved Kybæk som tydeligt viser, at okkerbassinet virker. En anden indsats der har virket, er fjernelsen af spærringen ved Ansager dambrug. Her har man oplevet at laks har gydet i stor stil, og at der er kommet ungeproduktion ud af det.</p> <p>Hanne Voetmann orienterede fra sit arbejde i vandrådene: Fra vandrådet valgte man i første omgang at komme med nogle overordnede anbefalinger og gik ikke ned i det enkelte vandløb. På seneste møde blev vandløbene for Varde Kommune gennemgået og alle blev godkendt. Men det er op til den enkelte kommune hvordan de vil gribe det an.</p> <p>Niels Christiansen spurgte til, om de overordnede anbefalinger skyldes at man ikke kan blive enige i rådene?</p> <p>Hanne svarede, at det er svært at behandle enkeltvandløb og blive enige om det – men det er lykkedes denne gang – primært fordi et enkelt medlem fra landbruget ikke var til stede.</p> <p>Jesper Arnt bemærkede, at det enkelte medlems holdning ikke er udtryk for den generelle holdning fra landbruget.</p>
<p>4. Vild med Vilje – status v. Klaus Fries og Merete Vigen Hansen</p>	<p>Klaus orienterede om, at rabatten ved Nordre Boulevard er blevet slået, og at græsset er samlet ind i wrap-baller for at undgå for meget næring i området.</p>

	<p>Det er et rigtig godt forsøgsprojekt i forhold til at eksperimentere med hvordan vi får udpint jorden, så græsset kan give plads til flere nektarkilder i form af blomster. Afklippet ligger nogle dage for at eventuelle blomster kan smide frø og samles så ind til Wrap-baller.</p> <p>Der er blevet skabt levesteder med dødt ved og der har været et arrangement hvor nogle frivillige har gravet invasive arter op for at få dem væk fra området (rynket rose og snebær blandt andet).</p> <p>Med hensyn til mere involvering af borgerne har flere planlagte arrangementer været ramt af restriktioner – blandt andet le-slåningskurser og ture i grøftkanter osv.</p> <p>En ide om at holde le-slåningskurser i området langs Nordre Boulevard blev taget godt imod.</p> <p>Lasse Frøkjær spurgte til, om man kunne tænkte projekt Giffrie Haver sammen med Vild med Vilje.</p> <p>Det blev besluttet at tage det op til næste møde.</p> <p>Anders Jørgensen: Det er en rigtig god ide at brede det ud til borgere og evt. tale med virksomhedsejere om at gøre deres (ofte temmelig store) græsarealer mere vilde. Anders nævnte TV-programmet Giv os Naturen Tilbage som omhandler et projekt i Hjørring Kommune.</p> <p>Klaus nævnte, at forvaltningen godt kan mærke, at folk ser det nævnte program. Flere virksomheder har ringet for at høre, om man har noget lignende i Varde Kommune.</p> <p>Jesper Arnt: Landbruget har i år haft omkring 40 km. faunastriber i kommunen – dem kunne man indarbejde i virksomheder også. Faunastriberne er flerårige nu, men nogle landmænd skal lære at lade striberne stå og ikke pløje op hvert år.</p> <p>Niels Christiansen foreslog, at både Udvalget og det Grønne Råd får en redegørelse for programmet fra Hjørring Kommune.</p> <p>Anders Jørgens foreslog, at den samlede indsats for Varde Kommune kaldes Vardes Vilde Liv.</p>
<p>5. Budget 2021 – Hvad er interessant i Grønt Råds regi v. Klaus Fries</p>	<p>Preben introducerede punktet med bemærkning om, at posten der hed udmøntning af naturpolitikken ikke nød fremme, men der blev givet penge til en del andre naturting.</p> <p>Klaus gennemgik driftsbudgettet for de poster der kunne have Grønt Råds interesse: Der er sket en opnormering af byggesager, aktiv opfølgning på lokalplaner i sommerhusområderne og der er afsat 1 mio. til Varde Kommunes klimaomstilling.</p> <p>Niels Christiansen præciserede, at der i forligsteksten står, er det er generelt i kommunen forvaltningen skal påse, at gældende betingelser overholdes – det gælder også naturområder og ikke kun lokalplaner i sommerhusområderne.</p> <p>Anders Jørgensen: I forhold til klimaomstilling, så er tanken, at der skal ansættes en klimaplaymaker som skal føre an i kommunen i det arbejde. Økonomiudvalget er tovholder på projektet.</p> <p>Bevillinger til drift fortsat: Realisering af naturparkplan for Naturpark Vesterhavet, der er afsat 300.000 i en årrække til realisering og medfinansiering af projekter under Friluftsrådet. Vi i naturen-events – puljen er blevet tilført 125.000 og er samlet på 250.000 kr. som den</p>

	<p>også har været førhen. Forhøjelse af serviceniveau til toiletter på Skallingen og Hafniagrunden, Bevilling til Vadehavets Formidlerforum.</p> <p>Preben refererede fra seneste budgetmøde i Nationalparken hvor man fik information om at Esbjerg og Fanø har valgt ikke at give bidrag til linjen med formidlerforummet. Det får alvorlige konsekvenser for den måde linjen kører på i det daglige. Det er ærgerligt at kommunerne ikke har fælles fodslag, for pengene kan ikke findes hos nationalparken selv.</p> <p>Lasse Frøkjær: Det er fantastisk at Varde Kommune bakker op, for det er en fantastisk indsats de gør i formidlerforummet.</p> <p>I anlægsbudgettet er der givet midler til følgende der kunne have interesse for Det Grønne Råd: Etablering af velkomststeder i nationalparken: Der er kommet mange mio. fra fonde og i Varde Kommune arbejdes der med området ved Varde By og ved Ho Havn og ved Skallingen ved Vogterhuset – måske ved Skallingen laboratoriet, og Blåvand Fyr bliver det store velkomststed med bemanning på.</p> <p>Karin Gustafsen spurgte til skiltning i forbindelse med information om den effekt forstyrrelser har på fugle – især i yngletiden. DOF vil gerne have nogle flere skilte op f.eks. ved de to nedgange til Blåvand strand.</p> <p>Lasse Frøkjær fortalte, at man først lige er ved at starte arbejdet med information og skiltning i nationalparken op.</p> <p>Det blev aftalt, at Karin og Klaus aftaler nærmere. Det er muligt at de skilte der er lavet til nationalparken kan bruges til formålet.</p> <p>Anlægsmidler fortsat: Rekreative faciliteter ved Nysø – har været helt overrendt i år implementering af wayfinding koncept for Vestkysten (projekt langs hele Vestkysten), midler til nye toiletter i turistområder, pulje til natur og friluftprojekter sammen med Naturstyrelsen. (200.000 fra 2020). Aktivitetsbeskrivelser til Holme Å (penge til at samle de ting der ligger i området – tværkommunalt samarbejde) Penge til oprensning af voldgraven omkring slotsbanken i Varde.</p> <p>Lene Frandsen: Husk at voldgraven er fredet, så det kræver tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen at foretage sig noget på stedet.</p> <p>Forvaltningen kontakter Lene Frandsen inden man tager fat på projektet.</p>
6. Forsvarets udvidelser – status v. Klaus Fries	<p>Klaus fortalte, at der ikke er nyt fra Forsvaret, men det er lige på trapperne. Forsvaret er i gang med at behandle hørings svarene.</p>
7. Natureseminar forår 2021 v. Klaus Fries	<p>Arbejdsgruppen opfordredes til at arbejde videre med en ny dato for 2021 – programmet var fastlagt da seminaret blev udskudt. Gruppen skal afklare om det 'gamle' program stadig er relevant.</p> <p>Forvaltningen kontakter arbejdsgruppen for det videre arbejde med forslag til datoer og indhold.</p>
8. Nyt fra Filsø v. Merete Vigen Hansen	<p>Udgår da Merete har meldt afbud</p>

9. Evt.

Datoer for rådets møder i 2021: 10. februar, 2. juni og 7. oktober

Lasse Frøkjær informerede om, at langt de fleste arrangementer i forbindelse med fejringen af Nationalparkens 10 års fødselsdag er aflyst på grund af Corona.

Hanne Voetmann fulgte op på den polemik der har været om Friluftsrådets konkurrence om 'Bedste blå strand og vandkvalitet'. Man anbefaler nu, at Friluftsrådet fremover ikke opfordrer til konkurrence, for man skal ikke skelne mellem dem der har fået flagene.

Hanne informerede desuden om at Filsø Naturfonden har fået ny direktør og skovridderen i området er overflyttet til København. Der er i stedet ansat en skovfoged der skal tage sig af området i kombination med andre områder, så der bliver ikke den tætte kontakt man er vant til.